

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Kül-monostortutca 181. szám.

Kiadó hivatal:

Középtutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasensteiu és Vogliernél (Wollzeile 9. sz.).

Nyitltéri cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délben.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Marczius tizedike.

Közjogi életünk történelmében e nap egy nagyjelentőségű pontot képez.

Zárpontját képezi ez a korszellemmel tovább fejlett országlási igények által rég tulzárnyalt dicasterialis kormány-rendszernek, s a mi utána következik, nem kevesebb az, mint a népfelügyelőség érvényesülése a kormányzat minden ágaiban, azaz: felelős miniszteri kormány.

Jelöljük meg e historiai jelentőségű napot, melyen a magyar helytartótanács s az erdélyi udv. kancellária elvileg és de facto véglegesen feloszlott, s ismerjük el halálán a Gondviselés iránt, hogy a törvényes magyar alkotmány helyreállítása, a „restitutio in integrum“, mit az országgyűléshez intézett legutóbbi kegyelmes kir. leirat megígért, nem üres szólam, hanem fait accompli, a melyhez többé semmi kétség se férhet.

A magyar királyság — hosszas vesztéglés alól szabadulva, melyre súlyos félreértések miatt volt kárthatva, s mely alatt e szép királyság népösszegének anyagi és erkölcsi érdekeit oly megmérhetlen károk érték — e napon, márczius tizedikén, ismét visszaadott önmagának, s közös édes Hazának geniusza zord időkből lehajtott fejét ismét vidáman emeli föl, biztatlag intve, hogy e nevezetes nap jelentése valóság és nem álom, hogy a szűk ösvény, a melyre szorítva eddig haladánk, végét érte, hogy most igazán „szabad a pálya“ s a legnehezebb életerők, mik eddig lekötve valának, újból felbuzoghatnak az államélet minden terén.

E napon ismét egygyé lett a két testvérhaza, s más népeknek alárendelt gyarmati helyzetünkből felszabadultunk; az anyakirályság ölben ismét erőt s bizalmat éreztünk egy jobb jövő iránt; érezzük behegedni mostoha időkből összemarcangolt keblünk sebeit, s egy engesztelődő bús mosollyal a multra, de inkább a jövőre szegzett tekintettel, hívjuk fel közös munkára testvéreinket, kiknek boldogsága és jóléte szintugy bele van foglaltva e haza közboldogsága és jólétének fogalmába.

A magyar királyság mindnyájunkat föl-emelő nagy missiója iránti közösség érzete, ez az, a mivel márczius tizedikén a vizontagságos multat bezárulni hagyjuk mögöttünk, s nem kételkedünk, hogy ez érzelme rövid időn át fogja hatni a Királyhágón inneni minden néprétegeket, mert az önmagának visszaadott, egységes és hatalmas királyság emelkedése nem egy specialis fájérek emelésére s a többinek elnyomására, hanem a közszabadság és közboldogság elvére van alapítva.

A felelős miniszterium, mely márczius tizedikén hatáskörébe lépett s Erdély kormányzatát egygyé olvasztja a közös királysággal, az országgyűlés többségének, tehát a királyság közvéleményének kebléből kelt ki, az nem nemzetiségi párt-kormány, annálkevésbé büroaucratia-kormány, s ez megnyugtathat mindenkit magasabb álláspontjának részrehajlatlan természete iránt is.

Ebben csak az kétkedhetik, a ki felelős minisztereinkben nem államférfiakat, hanem csak szűk látókörű, simplex hivatalnokokat lát, minőket a Lajthán tuli büroaucratia bőven termelt — számunkra is a multban.

H. S.

Budapesti közlemények.

Ő Felsége bevonulása Buda Pestre f. hó 12-dikén d. u. fél 3 után roppant nép lelkes éljenzései közt s nagyszertű ünnepélyességgel ment véghez.

Délben már oly sűrűn sorakozott a nép, hogy a kocsi közlekedése e vonalon fenakadt.

A váci-út s a fürdőutca hosszában a tanuló ifjuság s a czéhek sorakoztak zászlóikkal. A házakról zászlók, az ablakokból szünyegek lengtek. Zenekar több helyt.

Az indóházban a magyar kir. miniszterek, városi hatóságok, tábornoki és lelkes kar stb. A váró-terem, melynek küszöbéig hosszú szünyeg terült el, ékesen volt díszítve. A pályaudvarban a városi banderium állott. Kűnn az indóház körül beláthatlan sokaság.

Az udvari vonat „Nera“ gőzmozdonyal 2

óra 35 perczkor érkezett. Zajos éljenek dördültek, midőn ő Felsége huszár egyenruhában, tollas kalppal megjelent a vasutkocsi ajtajában. Ő Felsége kiszálltára az örömiradás szünni nem akart. Ugyan abból a kocsiból lépett ki gr. Andrássy miniszterelnök, b. Wenkheim belügyminiszter s gr. Festetics az uralkodó körüli miniszter; a többi kocsiból a legm. kíséret többi tagjai.

A kiszállás után Rottenbiller Lipót Pestváros főpogármestere következő beszéddel üdvözölte ő Felségét:

„Császári és apostoli királyi Felség!

Legkegyelmesebb Urunk!

Midőn császári és apostoli királyi Felséged hazánkat évezredes jogainak teljes élvezetébe legkegyelmesebben visszahelyezte, ezzel nemcsak a nemzetnek legforróbb vágyát kielégíteni, de egy-szersmind arra is utat nyitni méltóztatott, hogy az életerős magyar faj, ama feladatának, melyre történelmileg dicső multjánál, és európai helyzeténél fogva hivatva van, minél sikeresebben megfelelhessen, és ez által Felséged trónjának díszét és tekintélyét maga részéről is hathatósan emelhesse. Felségednek e korszakot alkotó magasztos fejedelmi ténye a mily dús lesz nagyszertű eredményeiben, épp oly fényesen fogja legmagasabb nevét a történelem lapjain tündököltetni, és ezért

Ha Császári és Apostoli Királyi Felségednek hű magyarjai közötti megjelenése, mindenkor lelkesítő örömet idéz elő: ugy százszorta nagyobb és lelkesítőbbet most, midőn Felséged mint a nemzet boldogítója jelenik meg körtünkben, hogy a nemzet általános örömeiben atyailag osztozzék. Pest városa közönsége öseitől öröklött dynasticus érzelmeit, Felséged szentséges személye iránti tántoríthatatlan hűségét, határtalan bizalmát, és legmélyebb halálatát ez ünnepélyes perczben nem nyilváníthatja méltóbban, mint ha e történelmileg nevezetes szavakkal „Éltünk és vérünk a királyért“ lép Felséged elébe és egy szívvel lélekkel kiáltja „Éljen soká boldogul s dicsően Felséges Urunk Királyunk!“

Mire ő Felsége következőleg választott: „Örömmel jöttem ismét körükbe s lelkes szavakban imént kifejezett hódolatukat szívösen fogadom.

Örvendek, ha a szerencsésen változott viszonyokban a két testvérváros is, mint az ország szíve jobb idők hajnalát látja, mert ha a szív bizalomteljesen és életerősen dobog, akkor az egész test, az ország összes lakossága is, jobblétének és meglegedésének fog örüvendeni. — Az ország öröme és népeim boldogsága pedig mindenkor az én örömem és boldogságom is; — legyenek erről meggyőződve, s biztosítsák mindkét város lakosait különös királyi kegyelmemről.“

Ő Felségének e kegyes nyilatkozata az itt jelenvolt tisztelgők sokaságát felhangzó éljenriadásokra fakasztotta, mely örömmelvirágítások kísérték ő Felségét kocsijáig s kocsijától a budai várpalotáig.

Ő Felsége két fogatú nyitott udv. kocsiiban tilt, s gr. Andrássy miniszterelnököt maga mellé hívta meg.

Elöl lovagolt a banderium, utána következett nyitott kocsiiban b. Wenkheim belügyminiszter; aztán ő Felsége a miniszterelnökkel ő Felsége kocsija mellett kardos ifjak mentek.

A roppant lelkesedés leírhatlan; felriadó éljenek dördültek minden oldalról, kendők lobogtak erkélyek s ablakokból, s a roppant zajba Buda-Pest harangjai zúgtak belé. Különösen festői volt a kép a budai vár utjain s a várban, hol több zenekar harsant meg.

A kir. palotában az országgyűlés két házának tagjai, s a magas tekintélyek stb. voltak összegyűlve. A kir. palota lépcsőin ő Felsége virágokkal fogadtatott, s aztán mindenfelé szívélyesen köszönve, a miniszterelnökkel megjelent a trónteremben. Az itt összegyűltek élükön a két ház elnökével, s az ország hercegprímásával. Zajos éljenel fogadták ő Felségét, ki a közlekedéstől barátságos kezmozdulattal viszonzá, s aztán a belsőbb termekbe vonult.

A miniszterek aztán a belügyminiszterium helyiségeiben értekezletet tartottak, s aztán a közönség zajos éljenzései közt átkocsiztak Pestre.

Este nagyszertű világítás. Ő Felsége 8 órakor a miniszterelnök kíséretében, s a nép lelkes éljenéi által üdvözölve, megsejmelte a világítást.

Ő Felségének kíséretében vannak: Crenneville tábornok és ő Felségének első hadsegéde és gr. Bellegard, a második hadsegéd. A tábornoki segédkarból Beck, gr. Mitrowszky és Teuffenbach, Lichtenstein Rudolf herceg, Fejérváry Géza, Gerlich szárnységedék. A legmagasabb kabinet-irodából: Braun

államtanácsos, Pápay udvari tanácsos, Pachner udvari titkár. Az udvari ellenőri hivatalból: Moerans kormánytanácsos, Heidt segéd. Ezenkívül szolgálatra lejöttek, az arcier-testőrségtől 1 őrmester és 6 testőr, a drabanttestőrségből 1 alőrmester és 6 testőr 1 szakasz testőresendő. A legmagasabb kíséretben van továbbá, a „Wiener Zeitung“ szerkesztője is Teschenberg udvari titkár. Továbbá a legmagasabb ittmulatus idejére lejött még Marin konyha-felügyelő és Koch udvari szakács, Dietrich udvari asztalterítő, és segédei, végre 32 személy a főlovázmesterei kísérettől. Beust báró mindannyiszor lejön Budára ő Felségével értekezni, valahányszor az államügyek követelendik.

Ő Felsége ezuttal huzamosb ideig mulatand Buda-Pesten.

Miniszteri rendelet.

A magyar királyi miniszterium, a magyar királyi helytartótanács működését mai napon megszüntetvén, az ügyek vezetését tényleg átvette.

Az egyes miniszteriumok hivatalos helyiségei ideiglenesen a következő helyeken vannak berendezve:

A belügyminiszterium Budán Szent-Györgytér 5-dik szám alatt.

Az igazságügyi miniszterium Budán a volt helytartóság épületében. Üri-utca 53. szám alatt, elnöki irodája pedig Pesten, váci-utca 13. szám alatt első emeletben.

A vallástügyi, honvédelmi és közlekedési miniszteriumok Budán a volt helytartóság épületében, üri-utca 53. szám alatt.

A pénzügyi miniszterium Budán, a volt magyar kir. udvari kamara épületében.

A kereskedelem, földmívelés és ipar miniszteriuma Pesten, aldunator 2. szám alatt.

Miről az ország összes hatóságai szintugy, mint egyesek oly utasítással értesítettek, hogy mindaddig a magyar királyi udvari kancellária, az erdélyi udvari kancellária, a magyar királyi helytartótanács, vagy a budai országos pénzügyi igazgatóság köréhez tartozott, a mai naptól kezdve az illető szakminiszteriumhoz küldendők be.

Addig is, míg a szervezés teljes befejeztével, az egyes miniszteriumok közti szakfelosztás közbíré tétethetnek, mindazon tárgyak, a melyekre nézve a szakilletőség kérdése kétségesnek látszik, a „Magyar kir. miniszteriumhoz“ „Budán“ intézendők; gondoskodva levén arról, hogy az ily cím alatt beérkező tárgyak az illető szakminiszteriumhoz haladéknélkül áttétessenek.

A hivatalos órák később fognak köztudomásra hozatni.

Kelt a magyar királyi miniszteriumnak 1867. évi márczius 10-kén tartott üléséből.

B. Wenkheim Béla, s. k.

Lónyay Menyhért, s. k.

B. Eötvös József, s. k.

Horváth Boldizsár, s. k.

Gr. Mikó Imre, s. k.

Gorove István, s. k.

Miniszteri rendelet.

Magyar- és Erdélyország összes törvényhatóságaihoz, az adók tárgyában.

A Magyar- és Erdélyországban fennálló adórendszer az országgyűlés mindkét háza által, a folyó 1867-ik év végeig elfogadtatván, s a magyar királyi pénzügyminiszterium ez országos határozat által mind a folyó évre kivetett adók, mind pedig a mult évekről fizetetlen maradt adóhátralékok behajtására felhatalmaztatván, — ennek folytán Magyar- és Erdélyország összes törvényhatóságainak meghagyatik, hogy adótarozásának önként s pontosan eleget tegyen, s ezáltal a kormányt a teljes alkotmányosság helyreállításának nehéz munkájában hazafiúi készséggel támogassa.

Egyébiránt Magyar- és Erdélyország összes törvényhatóságai s azok tisztviselői személyes felelősség terhe alatt köteleztetnek: a közvetlen és közvetett adók behajtása és az államegedáruságok fenntartása körül, a magyar királyi pénzügyminiszterium rendeleteinek pontos végrehajtásában annak közegeit nem csak erkölcsi befolyásukkal, hanem szükség esetén hivatalos közreműködésükkel is támogatni.

Kelt a magyar királyi miniszterium 1867. évi márczius 11-én tartott üléséből.

B. Wenkheim Béla s. k.

Lónyay Menyhért s. k.

pénzügyminiszter.

Országgyűlési tudósítás.

A főrendiház ülése márcz. 12-kén.

Elnök gr. Cziráky János a mult ülés jegyzőkönyvét felolvastatván, a napirendre tűzött sajtóügyi előterjesztés általános megvitatását gróf Majláth Antal kezdi meg. Beszédében kiemeli, hogy az alkotmányos szabadság két sarkköve az autonómia és a sajtószabadság. Teljesen megbizik az irodalom képviselőiben, s hiszi, hogy ezek, magasztos hivatásuk tudatában, az átmenet nehézségei közt, az eszmék tisztázásához, hivatásukhoz képest hozzájárulnának. Az előterjesztés azon része, mely a miniszteriumot felhatalmazza arra, hogy Erdélyben a sajtóügyeket illetőleg saját belátása szerint intézkedjék, azért felesleges, mivel Erdélyre nézve, a harmadik határozatban a miniszterium a nélkül is megnyerte már e felhatalmazást. Bizik a méltóságos főrendek hazafiságában, miszerint vele együtt az egész előterjesztést elfogadják.

Az előterjesztés ugy általában, mint részleteiben a főrendek által egyhangulag elfogadtatott.

Azon határozatot, mely a felhatalmazásokat csak a mostani minisztereknek kívánja megadotni, gróf Szapáry Antal elfogadhatónak tartja. Bárá Wenkheim L. sajnálja, hogy neki mindig ellenvéleményen kell lennie, de azt hiszi, hogyha e határozati javaslat elfogadtatnék, ez által egy vesélyes elv jutna érvényre, t. i. az, hogy a bizalom nem a rendszerben, hanem a személyeken alapulna. Gr. Péchy Manó czáfolja b. Wenkheim Lászlót, kimutatván aggodalmainak alaptalan voltát. Gr. Szécsen Antal azon kérdést teszi fel, hogyha a miniszterek egyike, helyét elhagyni kénytelen s az más által töltetik be, ugyanaz marad-e a miniszterium, a mi eredeti alakulásakor volt vagy nem? De Tomesányi megmutatván, hogyha a kormány majoritásban van, az eltávozott miniszter helyét is a majoritásból töltik ki, gr. Szécsen Antal indoklását nem tartja helyesnek, s a határozati javaslatot elfogadja.

A határozati javaslat nagy többséggel elfogadtatik, melynek a sajtóügyi jegyzőkönyv felolvasatlik, s az ülésnek vége szakad.

Országgyűlési beszédek.

(a képviselőház márczius 8-diki ülésében.)

Trauschenfels Emil. Teleki Domokos gróf t. képviselőtársunk azon aggodalmakat megczáfolván, melyeknek Zimmermann képviselő úr kifejezést adott, nem akarom hosszasan farszítani a t. ház titrlmét, azonban mégis kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy egész készséggel és megnyugvással elfogadom Ujfalu János t. képviselőtársunknak a t. miniszterium javaslatára nézve beadott módosítványát. (Helyeslés.)

Bárá Kemény Gábor. T. ház! A tulsó oldalról Zimmermann képviselőtársunk által beadott indítványt nem fogadom el, nézeteit magamévá nem tehetem. A t. képviselő úr az alkotmányosságra hivatkozik és azt mondja, hogy fenntartandó az, a mi Erdélyben van; az alkotmányosságra hivatkozik, s hogy annál nagyobb nyomatéka legyen szavainak, egy — Erdélyben nyomatékos nevet emlit, néhai atyám nevét, mely számomra kétszeres nyomatékkal kell hogy birjon, mint mások előtt. Megdöbbsentem, midőn először hallottam emliteni: mit fog mondani? És utóljára kistült, hogy oly mondatról, oly tételről van szó, melyhez — azon családai tiszteletet nem is tekintve, melylyel néhai atyám emléke iránt tartozom — jelenem is, mint politikus, leghatározottabban csatlakozom, és ugy gondolom, élttem fogytaig fogok csatlakozni, t. i. hogy nem kell megszakasztani a jogot a rendes törvénynek szabályain kívül, hogy nem kell felfüggeszteni az alkotmányt. Az igen helyes, de kérdem, ki akarja Erdélyben az alkotmányt jelenleg felfüggeszteni? Vajha sem Erdélyben, sem Magyarországon fel ne függesztetett volna az alkotmány ezelőtt vagy 18 évvel. Ama keserves idők emlékeiről nem akarok szólni. Istennek hála, eljutottunk azon fordulóponthoz, melynél már reménylenünk lehet, hogy a legközelebbi időben helyre lesz állítva az alkotmány, és emez átmeneti időszakot rendezni jelenlegi feladat.

Emlékeztet képviselő úr arra, hogy törvényt csak törvény által lehet módosítani és csak az maradhat fenn, mi törvény által módosított. Kérdem én: az, a mi jelenleg Erdélyben fennáll, akár a törvénykezés, akár a közigazgatás mezején, azaz, első betűtől utolsóig törvényen alapszik-e? Hivatkozhatik az 1791-ki törvénynek azon szakára, mely arról szól, miként kell a törvényt megváltoztatni, miként módosítható, miként magyarázható és értelmezhető az? (Élénk helyeslés.)

hosszas sötétségbe merült szem könyekbe borul a világgóság előttén, s rejtve mer az öt körül-folyó ragyogványra föltekinteni.

Nemzeti életünk, szabad fejlődésünk, szabadságunk, alkotmányunk joggyűrűjén belüli élvezése vaskorlátok közé volt szorítva s hideg kezek által a megsemmisülésig nyírbálva. De ime a milliók könnyes imája fölhat az ég Urához s a király arca szelid sugárzatában azon nemzethez fordult, mely századok hosszú során vész s zivatar ár közt oly sokszor behozonyította, hogy egy szent korona védelmére s tenntartására hivatva van, s királyáért s hazájáért vagyonával életét is feláldozni kész.

Valóban, most egy percre mellőzve a teóriát, praktizáljuk e mondat értelmét, hogy: „sirva vigad a magyar.” Tekintsünk magunk körül, s bizonyára nem fogunk honfit látni, ki nek szemet egy pár örömköny ne nedvesitené, s ne hallanánk egy halk sóhaj, mely míg egyfelől nemzetiességünk újjászülésén, másfelől jogaink nyírbálóinak sirja felett száll fel kebléből. Igen! mi elleneink sirbaszállásával a keblünkben elröbölt édes örömeket sirajtuk, melyeket ők a sötétség honába magokkal vittek. Igen! örökké fájó érzettel fogunk e sir felett megállni, melyben egy nemzeti életből elröbölt 19 gyászos év nyugszik! de hagyjuk. Elég az, hogy új nap fényre reánk annyi vészlejek után. A kegyelmes királyi leirat elosztata e hon felett tornyosuló ádáz fellegetek, lecsillapítja a kedélyek felizgult árját, minden nemesen érző honfi keblét öröm hatotta át, egyik a másikkal testvéri kezét szorít s egy lobogó alá gyűlkezzve mindnyája és mindnyájunk összetartólag édes örömmel fogadjuk a legnemesbet, a legjobbat, a mit oly hosszú küzdelem után jogosan nyerhetünk.

Megnyilvánok tehát e hó 25-én mezővárosunkban is a templomok ajtai, s a hosszas bűből felvidult nép tolongva gyűlt be az egyházakba, háladalt zengve a menny s föld Urának; s végezve a T e d e u m o t taraczkölvések mellett felüzetett a háromszintű lobogó a város házára, innen megindult e menet s Z. A. vezénylete alatt behűződött az erdélyi fejedelmek lakába, azon helyre, hol 1848-ik oct. 29 kén, mint nemzetőrök ugyancsak Z. A. kapitánysága alatt a fegyvert letettük. Itt emlékszed tartatott, s nem egy szemből gördült ki a köny, hogy azon helyen, hol egykor fegyveres kézzel állottunk száz ötvenen 14,000 emberrel szemben, most fegyver nélkül testvéri kezét szorítunk egymással, s halat adunk a gondviselésnek, hogy kevesünket bár, de mégis megtartott e nemzeti ünnep diadalát megülni. Este fényes világítás, a városbába terét ellepte a nép, meggyújtattak a fáklyák, s e fáklyásmenet által több lelkes hazafiak kerestettek fel s tiszteltettek fáklyászenével meg.

Soraimat azon nyugodt kebelrel zárom be, hogy ez örömmün minden közbefelhető akadályok nélkül a legtestvériesebben, a legesendesebben folyt le, s minden arcon lehete látni a szent megelégedést, mely e királyi leirat felett nyilvánult. Egyesített akarattal csatlakozunk tehát mi is az örömyilvánítókhöz s azon viszhanghoz, mely Kárpátoktól Adriáig zeng: „Éljen a király! éljen a haza!” mi is egy viszhang akarunk lenni!

Bacsilla Elek.

KÜLFÖLD.

Szerbia és Montenegró közötti szerződésről beszélnek itt, mely állítólag 17 pontból állana, s melynek első sorban ugyan csak védelmi célja volna, de eshetőleg a közös támadási működést is szemmel tartja, s ha az bekövetkeznék, Montenegró javára Hercegovina egyrészeről és az adriai tenger hosszabban elnyúló török területéről rendelkezett.

FRANCZIAORSZÁG. A „Köln. Ztg.”-nak írják Párisból: „Girardin, mióta kereset indított ellene, még merészebben ír, midőn az „új kormányrend” cím alatti cikkében így szól: „A Liberté” hivatva van arra, hogy beszéltse az új kormányrendet, mely a hírlapi megintésekre, a törvényszéki vádeljárást következtette. Mindazáltal a „Liberté” fentartja a dícséretet, mit ezen rendszabályra mondott s haladásnak nevezi e változtatást, mely tulajdonképpen visszatérés az elmúlt időhöz.”

Egy másik cikke így szól: „Ha kétséges az, látnak-e az alvajárók a jövőbe, bizonyos, miszerint vannak idők midőn az iroknak, ha teljes lélekkel dolgoznak, megadatott betekinteni a történetükbe. Harmincz év óta fontos alkalmakkor, csak ritkán hiányzott náluk ezen sejtelen. S ez alkalommal meg lenne ez tagadva tőlünk? Majd elvált a jövőben. A mexikói expedíció szomorú eredményei után az 1866-ki események után, melyeket oly könnyen meggátolhattunk volna, (?) vagy mely alkalommal oly drága áron adhattunk volna el semlegességünket szemben a porosz-orosz szövetséggel (?), mely bennünket kényszerít, hogy minden hadképes embertünket a zászló alá szólítsuk: mi úgy éreztük, hogy elérkezett a perc, midőn a külföldi kérdéseket belügyi fejletünknek kell háttérbe tolni. Mi reményeink teljesülését reméltük, mi optimisták valánk, de a két javaslat a sajtó és az egyleti jog ellen kigyógyított optimismusunkból, s mi mélyen sajnáljuk, hogy a jó alkalmat elhazsították, mely nem térend többé vissza. A hatá-

rozott szellem, mely 1866-ban szemlátomást hiányzott a külkérdésekben, 1867-ben a belkérdéseknél sem volt feltalálható.” Így Girardin, s az izgalom, mit e férfi fellépése Párisban okoz, nem kicsinyelhető. Ő a nap hőse, ezikeit mindenütt olvassák, s mindenféle dolgokat találnak benne, olyanokat is, miket ő bele nem ír. A franciaia diplomatákat leginkább foglalkoztatja Pepoli marquis jelenléte, ki nek itt tartózkodása mindaddig titkon tartatott. Pepoli a florenzi udvari pártot képviseli. Környezete azt beszéli, hogy Poroszország és Italia között kölcsönös terület biztosítási szerződés létezik, mely Franciaország mellőzésével kötöttet, s tehát ellene irányul.

Páris, mart. 8. A törvényhozótest elé terjesztett katonai újrászervezési tervet az activ hadseregbeni szolgálatra öt évet, a tartalék-szolgálatra négy évet, az activ hadsereghez nem tartozók részére négy évet, ezek tartaléka részére öt évet szab ki szolgálati időt a mozgó nemzetőrségben; a helyettesítés az 1832-ki törvény szerint meg van engedve; a tartalékosoknak nem engedtetik meg a kiváltás; a nemzetőrség magában foglalja a magukat kiváltott és fiatal tartalékos egyeneket; a nemzetőrség szolgálati ideje öt év.

OLASZORSZÁG. Az olasz kormány a felhivatalos „Italia”-ban tiltakozik a sárgakönyv (francia) egyik jegyzéke ellen, s vitatja, hogy „Ricasoli báró soha sem ígérte a franciaia kormányának, miszerint nem fog bevonulni a római területbe, hanem hogy csak az iránt adott biztosítást, hogy teljes erővel fog elnyomni minden kísérletet, mit e célból önkényes csapatok tehetnének.”

A „J. d. Déb.” jelenti Rómából, hogy „a tartórnok-kancelár és fegyver-miniszter szemlét tartott a római 6—7 ezernyi hadsereg felett, hogy ezáltal megmutassa a rend ellenségeinek, mily tekintélyes erő áll készen a szent-szék védelmére. Általában nagyon is világosan mutogatják, mily mely gyauval viseltetik alattvalói iránt a római kormány. A középületek előtt például örök vannak felállítva, hogy bizonyos jelek által az angyalvárban létező helyőrséget a netaláni lázadás kitörtéről értesítsék.”

NÉMETORSZÁG. Berlin, mart. 11. Az észak-német parlament mai ülésében az alkotmánytervezet feletti vitákat folytatták. Braun azt hangsúlyozza, miszerint a födolog: a nemzeti egyesülés. A dél-németeknek — u. m. — nem kell szép beszédmodorral utánuk szaladni, hanem hagyni kell őket saját magukra. — Bismark üdvözlővén az előtesszólót, ezt mondá: A tervezet elfogadása szabaddá teszi a német nép számára a pályát, melyen haladva a német genius elérendi célját. Poroszország nem akart mediatisálni; nem akart uralkodók és népek ellen erőhatalmat használni, — hanem hiven a szerződésekhez alkalmazta magát. Maguk az alkotmányosok elismerik az átmeneti stadium szükségességét és azt, hogy a szövetségi hadsereg ideiglenesen a parlament szavazatának legyen alárendelve. A Dél-Németországgal egyesülés útja megkezdett. A hatalmi kérdésekben Észak- és Dél-Németország együtt fognak tartani.

TÖRÖKORSZÁG. A „National Zeitung” következő érdekes rajzát adja a török kabinet jelen viszonyainak és a török államférfiak jellemvonásainak. Fuad pasáról, mint volt nagyvezérről, igen kedvezőleg szól, „el kell azonban ismernünk — mondja — hogy közigazgatása nem volt hibátlan, kivált a birodalmi belviszonyok átalakításában. Ez annyira szerencsétlen volt, hogy a börzén azon emberek, kik Fuad legkisebb egészségi változásakor megijedtek s a papír árkeletet leszállították, Fuad visszalépését áremelkedéssel üdvözlötték. Mindamellott ő egyik legkifutóbb politikus, ügyes adminisztrator, finom török udvari ember s nélkülözhetlen államvezénylő. — Fuad visszavonulása után az ő-török párt lépett fel. Ezen párt férfiai nem valamely határozott program szerint járnak el s ezért nehéz megítélni magatartásukat. Annyi bizonyos, hogy conservatív szelleműek és pedig nem annyira a közérdek mint neveltetésük következtében. Ez főkülönbség köztük és az új iskola államférfiai közt, kiknek feje Fuad.”

Thessaliában és Epirusban a fölkelti mozgalom egyre tart.

Konstantinápoly, mart. 2. Az ide érkezett krétai tudósítások azt mondják, hogy a török csapatok febr. 13-án és 14-én Kastri és Sostinál vereséget szenvedtek.

Alexandria, mart. 5. A külügyminiszter, Nubar pasa, az alkirály által küldetessel lévén megbízva, Konstantinápolyba utazott.

KÜLÖNFÉLÉK.

A magyar királyi miniszterium, mint előre jeleztetett, mult csütörtökön valóban letette egész népélységgel az esküt ő Felsőge kezeibe. Ezen actus nagy ünnepélyességgel ment véghez a budai várakban.

A Lajthán tuli reichstag ápril végire fog összehívni. Bécs erdítésé elnapoltott.

Krivinai Lonovics József kalocsai érsek ö nmaga f. hó 13-án este, életének 74-dik évében, a halotti szentségekkel ellátva, jobb világra szenderült.

Vancsa János, szamosújvári román pü-

pök, lelkesen üdvözlő iratot intézett a magyar kir. miniszteriumhoz, s tudatja, hogy egyházmegyei pap-ságának megrendelte, hogy a miniszteri rendeletet a templomban hirdessék ki.

Gróf Crenneville erdélyi főkörmányzó elutaszt, s a főkörmányzók elnökségét Groisz al-elnök úrnak adta át.

Az „1848” című pesti lap marosvásárhelyi levelezője szerint Marossszék főtisztjéül báró Huszár Károlyt, Nagy Sámuel, Dézsi Sándort vagy sárpalaki gr. Teleki Domokost emlegetik. Bárme-lyiket szívesen fogadjuk — ugymond levelező — csak hogy egyszer a bach-huszároktól megmenekedjünk. Hunyadmegyéből, a birtokosság köréből, egy másik lap szerint szintén folyamodás adatott be a miniszteriumhoz, hogy más főispán neveztes-sék ki oda, s hir szerint Alsó-Fehérmegye főispán-jául b. Kemény György, vagy Zeyk József fog ki-nevezetni; egy másik hir szerint Tordamegye fő-ispánja báró Józsika Lajos lesz, s Kolozsmegyébe gr. Beldi Ferencz visszatétek. Általában a szemé-lyi hírek pesti lapokban megindultak.

Smaich Fiumeban még mindig grassál. A fiumei kereskedelmi kamara a magyar miniszteri-umhoz üdvözlő feliratot akart küldeni, de Smaich ártir nekik, hogy a k. kamara csak előjárókhöz intézhet üdvözlő sürgönyt, a magyar miniszterek pedig nem számíthatók azok közé. Matkovits még mindig fogságban van, s midőn a napokban Sepich megyei törvényszéki elnök meglátogatta, azzal igye-kezett vizsgálni, hogy nem sokára társakat fog kapni. Smaich ily eljárásaival szemben a városi képviselő testület elhatározta, hogy Smaich elnök-le alatt többé semminemű gyűlésben részt nem fog venni, még akkor sem, ha a város legfonto-sabb érdekei lennének is koezákztatva. Derék em-berek ezek a mi fiumei polgártársaink, s éppen azért fájdalmas, hogy egy ember kinagyarázhatlan önkényének vannak zsákmányul oda dova; de ezen abnormis állapot nem tarthat soká, királyunk meg nem engedheti, hogy egy ember egy ország és annak miniszteriumával paczkázzon.

A párisi kiállításra küldött magyar bizto-sok nagyon szívesen fogadtatásban részesülnek, külön hivatali helyiséget nyertek s Magyarorszá-g firmája alatt lesznek kiállítva a Magyarországból, Erdélyből és Horvátországból küldött tárgyak is. A kiállítási helyiségben levő magyar csárda is igen csinosan elkészült, még a hű ablakából kilógó ku-kuricza koszorú sincsen kifeledve.

Maros-Vásárhelyt jótékony lakodalom tar-tatott, ugyanis Dózsa Lajos Anna leányát Ilyés Sándorhoz férhez adván, az egész rontó lakoma megváltásáért 100 forint adott a magyarországi és bukovinai inségek számára.

A „Wiener Abp.” úgy hallja, miszerint közelebből egy császári határozat fog megjelenni, melylyel a folyó hó 18-ra egybehívott birodalmi-tanács — néhány tartománygyűlés feloszlatásának bekövetkezett szükségességét tekintve — rövid időre elhalasztatik. A cseh, morva és krajnai tartomány-gyűlések legközelebb össze fognak hivatalni, hogy a birodalmi tanácsba megválasszák követeket.

A „P. Napló” bécsi levele visszapillantást vet a budai katonai főparancsnokság ismeretes kibocsátványaira, s ez ügyet némely bécsi lapok ellenében a „W. Abp.” communiqueje által teljesen megnyugtatólag kiegyenlítettnek tekinti. A rende-tek genesisére nézve azt hozza fel, hogy számos katonatiszt — sajnosan emlékezőn azon vészes kö-vetkezményű bizonytalanságról, melybe nem egy kartársuk 1848-ban jutott — határozott magatartási rendszabályt sürgetett, mely aztán nagy sietséggel ki is adatott, tán a nélkül, hogy mindazok meg-kérdeztek volna, a kiknek véleményét e tárgyb-an meghallgatni jó lett volna. Továbbá figyelme-ztet, hogy Bécsben a hadügyminiszterium mellett hadi főparancsnokság is létezik. A rendeletek köz-zététele egy részről megszállardította a magyar hon-védelmi miniszterium állását, más részről ama két fő hatóság elkülönítésének szükségét állította elő-terbe. — Bécs erdítésére nézve megnyugtatólag hozza fel a levelező, hogy mindaz, a mit erről mondanak, Budapestre nézve is áll. A mi azonban magok az illető városok szempontját illeti, levelező méltán azt hiszi, hogy ez erdítés épp oly népsze-rűtlen Bécsben, mint Budapesten.

Haynald Lajos érsek ő exelja, e nagy tehetségű és népszerű egyháznagyról a „P. H.” azon közölt hozza, hogy „a hercegprímás mindent elkövet arra, miszerint a magyar haza és magyar katolikus egyház a regeneratio jelen nehéz mun-kájában Haynald érsek üdvös szolgálatának mi-előbb örvendhessen.”

A székely kivándorlásnak, a székely nép nyomora enyhítése általi megállítására a pesti országgyűlési székely képviselők egy „Székely se-gélyzési egyület” alakítottak, gr. Mikó Imre elnök-le alatt. A begyűlendő összegeket Kralovanszky ügyvéd hagyományával együtt az akademia keze-lendi. Az alálrási iverk már ki vannak bocsátva, s ily hazafias kegyes adakozásokat szerkesztőségünk is teljes készséggel elfogad.

Magyar fináncz. A budai pénzügy-igazgatóságnak, mint az „1848” hallja, egyik leg-utóbbi rendelete az volt, hogy meghagyta a trafi-káns- s lottocollectánsoknak, hogy a sasos cizme-rek helyett magyar koronás cizmeket tegyenek ki, s a „cs. kir.” elnevezés helyett csak a „kir.” elnevezést használják.

Jövő csütörtökön, március 21-dikén, az itteni nemzeti színházalap javára Shakespeare „Szent-Iván éji álom” című remek műve kerül színre Arany János jeles műfordítása szerint. A pesti szin-padon legelőször 1864. ápril 23-kán a Shakespeare-ünnep alkalmával adatott, s azóta gyakran ismét-el-tetik, mindig nagy sikerrel. Színigazgatónk Fehér-vári Antal a zenét Mendelssohntól egyenesen Lip-cséből hozatta meg, és gondoskodott, hogy a kiál-lítás is a műhöz és czélhoz méltó legyen. Ha már egy magán vállalkozó igazgató ily áldozatra képes, s a nagy költséggel hozatott és tetemes jövedelmet ígérő kitűnő mű első előadásának egész tiszta jö-vedelmét a színházalap javára egész készséggel át-engedi, mennyivel inkább remélhető, hogy a hazafi-ságban magát senki által megelőztetni nem engedő közönségünk mehozandja azon parányi áldozatot, mely a rá várakozó nagyszerű élvezet által bőven kárpótolva leend. Segitse a n. é. közönség e nem-zeti intézetet oly lábra emelni, mely azt megilleti. Kétszeresen adandja az az áldozatot élvben és gyö-nyörben vissza.

A helybeli jogászok és a két főtanodabeli ifjuság egyrésze „Széchenyi-kör” név alatt önképző-kört szándékszik alakítani, azon okból, hogy az ö-nképzés társulása által legyen könnyítve, mely tekin-tetből az alapszabályokat már fel is terjesztette a felsőges kir. főkörmányzókhoz megerősítés végett. A megalakulandó „Széchenyi-kör” eddig mintegy 100 tanuló ifjat foglal magában; alapszabályából lapunk jelen száma rövid kivonatot hoz, melyből kitűnik, hogy az egyesülés szellemi és oly czélok elérése végett történt, melyek felé minden honpol-gárnak törekedni hazafiai kötelessége. Pártoljuk ezen korszerű eszmét s reméljük, a fels. főkörmány-szék a kör alapszabályait meg fogja erősíteni.

A magyar kormány hivatalos lapja: „Budapesti Közlöny” czim alatt megindult, Sala-mon Ferencz szerkesztése mellett, s hozzá a már-czius 10-diki miniszteri rendeletet, melyet mai szá-munkban egész terjedelmében közlünk. A lap 1-ső számát hirtelen kelletvén kiállítani, a szerkesztő el-nézést kér pár napra. Irányozik ezuttal nincs, de nem kételkedünk, hogy publicisticai rovatot is nyitand. A lap homlokán a magyar királyság ko-ronás czimere.

A „Telegraful roman” egyik közelebbi cikkében azon nemes, s a románokra nézve bi-zonyára gyümölcsözőbb feladatot tűzte maga eli-be, hogy a még kétkedő románok keblében bizal-mat ébresztszen a magyar miniszterium iránt.

A „Siebenbürgische Blätter” czi-mű ügyesen szerkesztett, független száz lap oly férfiasan, s annyi tapintattal ragaszkodik állapont-jához, hogy csak elismerésünket nyilváníthatjuk a „Jungesachsen”-ek ezen közlönye iránt. Egyik közelebbi cikkében is bizalommal hangsúlyozza, hogy „állami és municipális viszonyaink rendezését a felelős miniszterium által csak bizalommal vár-hatjuk, mert az országgyűlés: a törvény alkotmá-nyos öre, s a törvény a száz nemzetiesség önállása és szabadságának védpaizsa.”

© Erdélyi kormánybiztos. A „Pesti Napló”-ban Kemény Zs. igen helyesen jegyzi meg, hogy: Mindenekelőtt szükséges egy nagy tekin-télyű és éles belátású kormánybiztost küldeni Er-délybe, ki a pártok érdekei felett állva, bizodalmat gerjesztessen maga és a kormány iránt, még oly rétegekben is, hol e perczen az idegenkedés vagy legalább a tartózkodás nincsen még legyőzve.

A „P. Lloyd” szerint egy zágrábi magas rangu egyéniségnek tudtul adatott, hogy ha a ma-gyar-horvath egyezség létre nem jönne is, az ina-gurale diploma a régi szokott módon adatik ki, ő Felsőge megkoronáztatja magát Magyar, Horvát, Tótország és Dalmatia királyául, s a horvátok tul-vitt akadékoskodása se a koronázást, se a magyar királyság alkotmányos kifejlődését nem fogja gá-tolhatni.

© Financzoperatio. Több pipás székely gazda nevében „egy székely” aláírással tervezet küldetett be szerkesztőségünkhöz a dohány, só, pá-linkafőzés tárgyában. Kérjük az illetőt, nevezze meg magát nekünk, hogy összeköttetésünkkel fogva eszméit s — ha kívánja — személyét is a pénzügy-miniszterium figyelmébe ajánlhassuk. A financztudo-mányok szakában legkevesebb emberünk van, a egy fő, mely kikalkulálja, hogyan lehet egyszerre megmenekedni a financzoktól, s leszállítani a só árát és mégis biztosítani a statusnak még nagyobb jövedelmet, megérdemli, hogy ne titkolja: kinek vállalai közt diszlik. Gyamitjuk ugyan, de bizonyo-sak nem vagyunk. Addig hát függőben marad a cikk dolga.

Sepsi-Sz.-György, márcz. 8. 1867. Sepsi-Szent-Györgyön az ifjuság által mindkét vallásfele-kezet leány-nevelője tőkéjének gyarapítására f. év mánczius 2-kán egy zártkörű táncvizgalmot rendez-tett, a számadási félreírteések kikerülése végett a következőkben adatik át a nyilvánosságnak, u. m. kiadás zenére 150 frt 92 kr, nyomtatvány és posta-dij 24 frt 88 kr, terem díszítése és világítása 85 forint 79 kr, összesen 261 frt 59 kr bevétel sze-mélyjegyekből 122 frt, családjegyekből 100 forint, karzatjegyekből 14 frt, összesen 236 frt, fedeztet-len maradt 25 frt 59 kr. Eresztvényi László, bárendezői pénztárnok.

F-Fejérmegyéből Bolyáról márcz. 10-ről írják nekünk: A folyó hó 6-kán történt nap-

fogyatkozást észlelők egyike e becses lap 29-dik számában szíves volt közölni, hogy Kolozsvárt mily mértékben volt látható, s egyszerűsmond azon óhaj-tását fejezte ki, miszerint szeretné Szében környékéről e tárgyban rövid tudósítást kaphatni; bátor leszek tehát röviden tudatni, hogy itt — Szebenből 4 1/2 órai távolságra — teljes középponti napfogyatkozás volt látható, a nap úgy el volt az elibe ment hold által fódve, hogy egy darabig csak is egy fényes vékony kört lehetett látni.

* „Der Zerfall Österreichs.“ Ez a című egy Lipesében megjelent röpiratnak, mely most Bécsben roppant sensációt okoz, s melynek alapszámja az, hogy eddig Ausztria fennállása volt európai szükség, most meg Ausztria széthomlása vált európai szükségé. A felbomlást úgy képzei, hogy a német tartományok Németországhoz csatlakoznának, Galiciát megkapná Muszkasorság, aztán a balkáni félsziget északi részében foederatio elvén elállana a „nagy dunai birodalom“, melyhez Magyarország is tartoznék. Azt mondja, hogy nemzetünk igényeinek ez állapot jobban felel meg; de biztatása bizony nem igen kecsegtető, mert a végén is kislát a sok okoskodásból, hogy a déli, délkeleti s északi szlávok egymásnak kezét nyújtva, s a magyar szent korona területét feldarabolva, lenne belőle szláv birodalom, s a magyar és vele a román és német elem is ebben a dunai „nagy birodalom“ban lehajthatná fejét a sirba. Ez a kombinatio nem hisztük, hogy egyetlen értelmes magyar fejt is megzavarhassa, ha még egyszer oly ultra anti-austriacus lenne is.

— A helybeli városi rendőrségtől, multkor cizkünkre vonatkozólag, megnyugtató felvilágosítást kaptunk, hogy a vásár alkalmával garázdálkodott csendzavarók ellenében éppen nem sietett katonai erőt felléptetni, s alkalmasint szép szerével ki is kerülték volna ama vad jelenetet, ha egy szabadságos katoná nem avatkozna a rendőrség feladatába. De szomorúan vettük tudomásul a felvilágosítás nyomán, hogy ekkora városnak mindössze 12, mond tizenkét személyből áll egész polgári rendőrsége. Ez elégtelen szervezetet, melyet a provisoriumtól közelebből az alkotmányos hatóság átveendő, azonnal jobbal s a körend és közbiztonság érdekeinek megfelelővel kellend fölszerelni.

— Kolozsvár városa praesumptiv alkotmányos polgármesterétől legtöbb rokonszenvvel halljuk Filep Sámuel nevét emlegetni. Magunk is szívesen szavazunk ez értelem, értelmes, derék hazafira.

— A magyar kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter válasza a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara üdvözlő feliratára — a „K.“ szerint — következőleg szól: A t. kereskedelmi és iparkamarának Kolozsvárt. Milyen érzett köszönettel fogadom azon üdvözlőket, melyet az alkotmány óhajta várt visszaállítás után, földmivelési, ipar- és kereskedelmi miniszterre lett kineveztetésem alkalmából a t. kamara hozzám intézni szíveskedett. Azon hazafias nyilatkozatok, melyek az üdvözlőket kísérik, — a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarának eddigi hazafias eljárása, alapos reményt nyújtanak nekem az iránt, hogy mint e téren munkásságnak egyik fontos tényezője, azon buzgalommal és készséggel fog közreműködni, melytől az ipar és kereskedelem körében a kívánt siker ki-

rekesztőleg van föltételezve. A közös baba érdekében tehát elvárva és kérve e buzgalmat, fogadja a t. kamara részéről is azon nyilatkozatot, hogy nem csak a legkedvesebben veendő előterjesztéseit, de a hol a teljesítésnek a lehetősége nem fogja utját állani, az ügy érdekében lett kíváncsi, hivatalos hatáskörömen belül, teljesíteni is fogom. A t. kamara munkásságához erőt, egészséget kíván. — En viszont a legközelebb megindítandó munkához az ég segélyét minden hazafinak ernyődelő közreműködését kívánom; s ily szerű működésben látom csak a biztosítékot arra nézve, hogy az átalakulás megszilárdulhasson s üdvös következményeit minden téren kifejttesse Kelt Pesten, 1867. márcz. 6-án Különös tisztelettel Gorove István, miniszter.

— A szászvárosi postán küldve szerkesztőségünkhöz egy német nyelven szerkesztett levél érkezett. Annak írja megértetnek akarja feltölteni magát egy lapunkban ezelőtt pár héttel megjelent közlemény miatt, a melyben notabene: se név, de még csak névelőbetűt sincs említve. Mi alapon fad ki hát ellenünk, s fenyegetőzik, hogy a „K. Közlöny“t „a monarchia valamennyi első rangú lapjában prostituiálni (!) fogja, s még hozzá be is pereli“? Hol van itt a sértés, midőn se Péter, se Pálról nincs a közleményben szó? S még akkor is, ha lett volna, a mint hogy nincs senki névszerint említve, valjon ily nyelven i-re egy mívelt német? Valóban megérdemelne ezen előttünk ismeretlen úr, hogy curiosum gyanánt kiadjuk e levelet, mely a tiszteltetelmű német míveltség alsóbb fokáról kölcsönözött stílyben van szerkesztve. De nem akarjuk magát a német míveltséget prostituiálni; nem akarunk mi senkit se prostituiálni, s levélről névét is megkíméljük ezuttal a nyilvános pelligerizéstől. Fenyegetőzést egyszerűen megvetjük, s ezt annyival inkább tehetjük, mivel az illetőnek nemcsak semmi igaza nincs, hanem még hozzá éppen most értesülünk a leghitelesebb helyről, hogy a gorbóma levél oly egyéntől származik, kinek egyéniségével — bizonyos megalázó esete miatt — minden viszonylat lehetetlen.

— Bethlen, márcz. 13. — Hazánk ezen részében, elég széles körben, azon gonosz szándék-ból eredt aljas rágalom terjesztetett rólam, mintha én egy nálam megszálott pénzűs utazót meg akarván ölteni és pénzétől megfosztani; tévedésből saját szolgámat öltem meg éjnek idején, s ezért én be vagyok börtönözve. Miatn több távol lakó barátimtól is ezen hír mibenléte iránt levélben megkérdeztem, s miután ezen rettenetes hír csodálatosabbnál csodálatosabb alakba öltöztetve folytonosan terjed és nő; ezennel ellenségeim nagy bánatára, az igazság és erkölcsiség barátainak pedig öröme kinyilatkoztatom, hogy én soha senkit, sem testi-leg, sem erkölcsileg meg nem öltem, s ennél fogva bebörtönözve sem vagyok, hanem bála az isteni gondviselésnek, élek szabadon s teljesítem papi, esperesi és polgári kötelességeimet, s élni is fogok míg Isten akarja, de mindig, mint a törvényesség és erkölcsiség barátja. Tékár György, bethleni g. egy. esperes.

Figyelmeztetés.

Miatn az erdélyi muzeum-egylet idei február 12-kén tartott közgyűlés az igazgató választmány-nak a muzeumi évkönyv kötetének terjesztése iránt tett indítványát határozatilag helybenhagyta, az igazgató-választmány ezennel tudatja a t. cz.

egylettagokkal, hogy mindazok az egylettagok, a kik a muzeum iránt elvállalt kötelezettségek teljesítésével hátralebban nincsenek, az egyletnek eddig megjelent évkönyvét, kötetét egy-egy osztr. frton megszerezhetik. Az ez iránti megrendelések az illető ár bérmentes beiktatása mellett Feltűnő Henrik egyleti titkárhoz intézendők, a kinek megvan hagyva, hogy e megrendelések rögtön teljesítéséről haladéktalanul gondoskodjék. Eddig megjelent három kötet és a negyedik kötet első fele, a mely utolsó annyiban tekintetik egész kötetnek, a mennyiben az ezt megrendelő a beiktatott 1 ft után második felét is utólagosan megkapja.

Ugyanezen úton megrendelhető az alakító közgyűlés jegyzőkönyve külön lenyomatban, a mely magában foglalja az alapszabályokat kiegészítő tiszti utasításokat 20 kron o. é. *)

Az igazgató-választmány tiléséből, Kolozsvárt, márcz. 6-kán, 1867. Kiadta:

Finály Henrik, egyt. titkár.

Nemzeti színház. — Pénteken, márcz. 8-kán, Verdinek „Il Trovatore“ című dalműve adott, melyben Nedelkő György Luna gróf szerepében először lépett fel színpadunkon, nem akarván elhamarkodott ítéletet hozni; várunk, hogy többször is legyen alkalmunk hallani.

Szombaton, márcz. 8-kán, Szigeti Imre jutalomjátékául itt először adatott Mengele-nak Laszi Vilmos által fordított „Az asperni kém vagy egy hős leány“ című látványos népszínműve, igen szép közönség előtt. Midőn Szigeti, mint I. Napoleon (kinek történelmi alakját igen jól utánolta) kilépett, több korszor és zajos tapsal fogadtatott. A darab a francia hadjárat azon korszakából van merítve, midőn Napoleon Bécs birtokában van. A magyar hősiesség e darabban nagyon ki van emelve, egy magyar leány hősies önfeláldozásával megmenti az osztrák hadsereget s győzelemre segíti, s midőn Napoleon vallatja a leányt, s halállal fenyegeti, ha ki nem adja azt, ki neki a francia támadási tervet kezébe juttatta; a leány hősies magasztossággal mondja, hogy senkit el nem árul, s büszkén hal meg, miután hazájának ily szolgálatot tehetett. Mire Napoleon jellemzőleg mondja, hogy mily kár, hogy e leány nem francia nő, ott egy halhatatlan hős nő lenne, míg itt feledni fogják. A darabban néhány igen sikerült képlet fordult elő.

Vasárnap, márcz. 9-kén, „Dunanon“ operette, mely még most is annyiszor adatása után is a színházat zsúfolásig megtöltötte. Az előadás koránt sem volt oly sikerült, mint a tavalyi, de a zárjelenetet képező cancan, az már megütötte a francia követelések mértékét is, mert az nemcsak cancan forma, hanem valódi cancan volt.

Hétfőn, márcz. 11-kén, Laczkóczy névű vendégjátékául adatott Szigeti Józsefnek „Falsiak“ című eredeti vígjátéka, mely egy igen talpraesett s a magyar életből merített darab, színmű-irodal-munk egyik becsesebb gyöngye, melynek érdeme nem a csattanós hatást vadászó jelenetekben, hanem hű életből merített alakok előállításában s minden tulságos cziczomat mellőző classikai egyszerű-

*) Kértemek a hazai lapok e figyelmeztetés szíves közlésére.

ségben jelentkezik, s főként oly sikerült előadás-sal, mint ez estéli volt, nem kis szellemi élvezet nyújtó. Óvárán szerepében Laczkóczy névű kitűnő volt, oly hűn állítja elő a művelt, de azért házias, a gyöngéden szerető, de szeretetből gyereket el nem kényeztető, el nem rontó anyát; játékában annyi természetes egyszerűség, s mégis oly művészi fenség öszpontosult, mi csak a kevés választottak genialitásában feltalálható. Kezdő színésznőnk oly tanulmányt tettek ez este, mi évek gyakorlatával felér; Szigeti is a kedélyes, örökké vig, övét szerető, tevékeny s kiváló hazafias műveltséggel bíró nagybácsi szerepét sikerülten adta, s játéka ez este annyira kielégítő volt, hogy többszöri zajos tapsokban nyilvánult a közönség elismerése. Balla Halmi szerepében ez este szintén kedvező színben tűntette fel alakító tehetségét. Ő igen kedves színpadi alak, plastikája és szavaiata jó, de e mellett hiányzik nála a művészi fölemelkedés, bizonyos kimértég s feszesség van játékában, mely a nézőt hidegen hagyja; de hisztük, hogy, mint fiatal színész, ezt tanulmánnyal le fogja küzdeni, s idővel még jelesse is válhatik. Timár és Albisi Anna is ez este jól játszott. Közönség szép számmal.

UJ POSTA.

— Newyorkból márt. 12-ről érkezett táviratgyűjtek azt jelentik, hogy a szabadelvűek megszállották Mexikó városát.

— Dublin, márt. 9. A mult éjjel 3000 fenn indult a Cork melletti löpormalmok felé, de a hadcsapatok közeledésére visszavonultak. Segélycsapatok küldettek Tipperrargba, hol összeütközést várnak. A feniek Limerik és Cork közt összpontosulnak. A dublini „Treeman“ cikke szerint a fenianismus még nem tüntette ki egészen borzasztó szervezetét. A felkelők nagy tömegekben csoportosulnak, de nagyobb hadcsapatok közeledésekor szétoszolnak, nyomtalanul tűnnek el.

— Bukarest, márt. 13. A „Romanul“ szerint az új miniszterium megalakult: Creuzulesco miniszterelnök és igazságügy, Batiano János belügy, Bratiano Demeter közügy, Gulesco külügy, Vascesco pénzügy, Rosesti Demeter oktatásügy, Ghergely hadügy.

— Belgrád, márt. 13. A ma ide érkezett porosz alezredes Krensky látogatást tett a fejedelmél, a minisztereknél és a várparancsnoknál.

Gabonaár Kolozsvárt márt. 14-én 1867.

(Alsó a. mért. középár.)
Tisztbúza 4 ft 4 kr. Elegybúza 3 ft 50 kr. Rozs 3 ft 4 kr. Árpa 2 ft 20 kr. Zab 1 ft 64 kr. Törökűza 2 ft 88 kr. Pityóka — ft 90 kr. Marhabúza fontja belváros 13, külvárosban 11 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Mártus 14 n: 5%, Nemzeti kölcsön 100 ft. 69.50. 5% Metalliques 100 ft 59.25. Kamat 62. — Bank-részvény 722. — Hitelintézeti részvény 200 forint 179.60. London 10 ft st. 100 ft 23 1/4. Er 129.50. — Értst 126.75. Cs. kir. arany 6.11. — 1860. kölcsön 84.70.

Mártus 12 én: Földtermentési kötvény magyarországi 72.50. Erdélyi 68.25.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

221. 1867.

(109)

(1—1)

Hirdetés.

1867 mártus 20-án leend megváltozhatlanul

a gazdagon kiállított

tizedik állam-jótekonysági-Lotterianak húzása,

mely 4097 jelentékeny számú nyereményekben összesen 300,000 frtot foglal magában, melyek közt egy nyerő-szám 100,000 frtot, egy ny.-sz. 50,000 frtot, egy ny.-sz. 25,000 frtot, egy ny.-sz. 10,000 frtot, egy ny.-sz. 8,000 frtot, egy ny.-sz. 6,000 frtot, egy ny.-sz. 5,000 frtot, egy ny.-sz. 4000 frtot, egy ny.-sz. 3000 frtot, két ny.-sz. 2000 frtot, 6 ny.-sz. 1000 frtot, 20 ny.-sz. 500 frtot, 30 ny.-sz. 200 frtot, 30 ny.-sz. 100 frtot nyer. stb.

Egy sorsjegy ára 3 frt o. é.

Sorsjegy minden sorsjegy bizományosnál kapható, a mint ezt az ide vonatkozó hirdetési táblák tudatják.

Az állam-lotteriai osztálytól.

5945. 1867.

(106)

(1—1)

Hirdetmény.

A nagyméltóságú erdélyi udvari korlátnoksági elnökségnek folyó év és hó 1-ről 193 sz. a. kelt közleménye szerint, kötelesek az osztrák alattvalók, kik Franciaországba utazni szándékoznak, útleveliket ugyint eddig is a bécsi cs. francia küldöttség, vagy más francia követtség által a külföldön láttatztatni.

Mire is a folyó évi párisi világműkiállítás érdekében oda utazók figyelmeztetnek. A királyi Főkormányzóktól.

Kolozsvárt, mártus 8-án, 1867.

216. Sz. 1867.

(102)

(2 3)

Hirdetmény.

Az erdélyi országos tébolyda számára 1867. é. év folyamában szükségelt 300 oszt. öl keménytűzfűza biztosítása céljából az érintett intézet irodájában szerdán 1867-i április 3-án délelőtti 10 órakor egy nyilvános árlejtés fog tartatni.

Minden árlejtő köteles a szóbeli árlejtés megkezdése előtt bánápenzül 500 frtot akár készpénzben, akár pedig az árfolyam szerint számítandó államkötvényekben letenni, mely bánápenz csak is a tetleges válakozótól biztosíték gyanánt vissza fog tartatni, a többi árlejtőknek pedig az árlejtés berekesztésével vissza fog adatni.

A válakozás minden feltételei az említett irodában a szokott hivatali órákban megtekinthetnek.

Szabályszerint felszerelt és bélyegzett írásbeli ajánlatok, melyek 500 o. é. frtot és az ajánlott egy öl keménytűzfűza árát számokkal és betűkkel, valamint is azon nyilatkozatot tartalmaznak, hogy az árlejtő a válakozás minden feltételét ismeri és hogy ő ezeknek magát föltétlenül aláveti, a szóbeli árlejtés megkezdéséig, azaz 1867-i április 3-án délelőtti 10 óráig elfogadhatnak, később érkezendő ajánlatok tekintetbe nem vétethetnek.

N.-Szeben, 1867 mártus 8-án

az Erd. orsz. tébolyda igazgatóságá.

Hirdetmény.

(1—1)

A báró Jósika Lajos ur ő nagyméltóságát Csáhi Gorbón kizárólagosan illető vendégfogadói jog, a Sz.-Somlyó és Déési országút mellett, benn a helységben fekvő, több osztályú fogadó épülettel, köistálakkal és szekérszinnel, továbbá: a szomszéd Salamon helységében lévő kizárólagos koresmajog és koresmaház, a Muncsoli koresmajoggal együtt; nemkülönben a Cs.-gorbói évi négy országos vásárvám jövedelme; a helység közepére köböl épített és beboltozott árnbolt, a mellette fekvő több osztályú, jókarban lévő lakházzal és kertel együtt, f. év április 24-től számítva egy, vagy több évekre, kellő biztosíték mellett haszonbérbe adandó. Értekezhetni Kolozsvárt, báró Jósika háznál, az igazgatósági irodában.

(11*)	Optikai, Mechanikai eszközök kicserélése, vagy azoknak kiigazítása elvállaltatik.	(1—*)	A legjobb és legkínálóbb divatczikkék és ékszerek.
Egyenlítő és Mérő eszközök	Vízmerítőek	Delejtűk és Gyütűkrök.	BOSCOWICZ A. látzerésznek Kolozsvárt a legnagyobb választéku raktára acél és ezüst foglalatu szemüvegek, színházi és vadász látésővek, Microscopokból stb. stb. Gyöngült és gyuladásban szenvedő szemek számára mindenemű szemüvegeket LEHET KAPNI.
Manometer, termometerek s mindenféle folyadék próbálók.	Schweici úti rajzeszközök és úti zsebbehordozható körzők.	Gyógyszereszek és TANODÁK számára MINDENFÉLE Phisikai és sz k ö z ö k, Hygrometerek és Nagyító üvegek (LUPPÁK.)	

(108)	(1—3)
Alőlt tisztelettel jelenti a nagy méltóságú urrendnek s a t. cz. közönségnek, hogy az újabb divatos szobafestési rajzmintái, falspalérok, arabeszk plafonok, rokokok sat. sat. nagy választékba megérkeztek, minél fogva képesek vagyunk minden eszaktmánya-vágyó nagyobb munkákat is elvállalni, valamint falakat s minden az épülethez tartozó ablakokat, ajtókat és butorokat a kívánt szerént festeni és lackirozni jutányos ár és felelőség mellett	
MOLNÁR MÁRTON, szobafestő és lackirozó. Lakása középkapun kívül 4-dik ház 411 szám.	

(22)	(12—12)
HEY VILMOS zongora-készítő, Bécsből, ajánlja egészen új saját készítményű zongoráit; a legjutányosabb árakért; elvállal mindenféle igazításokat és hangolást, helyben és vidéken is. Lakása: farkasutca 82-dik szám, földszinten a jobb oldalon.	

Földmérési és csillagászati eszközöket

a legszebb némben és munkával ajánlanak

Starke és Kammerer Bécsben, cs. k. polytechn. intézetben

és ajánlják ezeknek szétküldését, valamint phisicai, meteorologiai és chemiai pontos eszközöket vasutimérésekre, föld- és catastralismérésekre, csillagvisgálatra és mérnöki intézeteknek, föld- és erdő birtokosoknak, bányabirtokosoknak, valamint bizományos kereskedőházaknak.

(105)

Árjegyzékek ingyen küldetnek szét.

(1—3)

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Melléklet: Előfizetési felhívás a „Pesti Hírlap“ra.